

havns Biskop, naar Bispedømmet deltes saaledes, som man tænker sig, med København og en Del af Nordsjælland for sig og det øvrige Sjælland for sig med Sæde i Roskilde, kunde faa det at være Forstander for Pastoralseminariet ved Siden af, at han er Biskop, en gammel Indretning, som det var værd at forny, og derved sparer vi nogle Penge. Til Hjælp til Afholdelse af Udgifterne har vi jo Bispetienderne — det kan være meget rigtigt at sige, at de er indgaaet i Statskassen —, men de er i alt Fald indgaaet saa rigeligt, at der i dem vil være Penge nok til baade at lønne en ny Biskop her paa Sjælland og en anden for de sønderjydske Landsdele. Men hvordan Grænserne skal være for det Bispedømme, jeg tænker vi alle er enige om, altsaa Bispedømmet i Haderslev, er noget, som skal bestemmes ved kongelig Resolution, og det vil ogsaa være meget vanskeligt for os paa Rigsdagen at debattere, om det og det Sogn skulde høre herhen eller derhen.

Jeg skal saa vende mig til det sidste af de Lovforslag, der her er til Behandling, nemlig Forslag til Lov om Indførelse af dansk Kirkelovgivning i de sønderjydske Landsdele. Naar dette Lovforslag bliver til Lov, er de sønderjydske Landsdeles Kirke indlemmet i den danske Folkekirke, og dermed er det sket, som alle her i Rigsdagen ønsker, uanset at vi kan være uenige om Enkeltheder i Maaden, hvorpaa det sker. Hvad angaar de mange Bestemmelser i disse §§ 1—13 om, hvilke Love der nu skal gælde i de sønderjydske Landsdele, er det ønskeligt her at staa og tale om disse Enkeltheder. Dem vil et Udvalg kunne beskæftige sig med, og her maa vi jo stole paa Administrationen i Henseende til, at alt saa vidt muligt kommer med.

Jeg skal hermed anbefale disse Lovforslag til en velvillig Behandling og til en Udvalgsbehandling, der følger den samme Linie, der hidtil er fulgt, en lempelig, men grundig Forening af de sønderjydske Landsdele med Danmark og den danske Folkekirke.

Borgbjerg: Den højtærede Kirkeminister, der jo har bebudet at ville afslutte sin politiske Løbebane med Gennemførelsen af disse Kirkelove, føler sikkert en dobbelt Tilfredsstillelse derved. For det første mener han nemlig, at med disse Love — den højtærede Ordfører for Venstre (Moltesen) antydede det ogsaa baade i Begyndelsen og i Slutningen af sin Tale — forener han den sønderjydske Kirke med den gamle danske Folkekirke. Nu vel, aandeligt talt

har de aldrig været adskilt. I Aandens Verden — der er mange, der mener, at det er den rigtige Verden, den virkelige Verden, eller den eneste virkelige, som det i Tider som vore er værd at leve i, i Ideernes Rige, det Rige, som ikke er af denne Verden, og som derfor har den Fordel fremfor de verdslige Riger, at ydre Vold og Magt kan ikke skade den — der har der aldrig været nogen Adskillelse; det sønderjydske Kirkefolk har neppe faaet nogen frugtbar Paa-virkning Syd fra, fra den preussiske Statskirke, hvorefter den i det ydre har været Medlem. Den preussiske Statskirke har neppe, saa vidt jeg skønner, i det sidste Aarhundrede ydet andet end en Bunke Teologi og saa været den aandelige Støtte, den moralske Garanti, for Hohenzollerdømmet og alt, hvad dermed fulgte, og det fik vore sønderjydske Brødre ogsaa at mærke. Men de har i Sønderjylland, i det sønderjydske Kirkeliv, faaet Impulser og en frugtbringende Livsstrømning Nord fra. Aandeligt talt har der ikke været Adskillelse. Og nationalt blev de i Virkeligheden forenet med Danmark ved Genforeningen. Med det danske Sønderjyllands Tilknnytning til det øvrige Danmark, med den nye Grundlov, kom de ind under den danske Folkekirke, der indtil i Dag styres af det danske Kirkeministerium; det er ogsaa Venstres gamle Standpunkt, at Kirkelovgivningen hører under Kirkeministeriet, ind under det parlamentariske Ministerium. Dermed kom Sønderjyderne ind i Danmark, dermed blev de indlemmet i den danske Folkekirke, sely om der er nogle Særejendommeligheder i de ydre Former, noget, som de havde før, og som de sætter nogen Pris paa, og som man ogsaa har taget det fornødne Hensyn til ved de midlertidige Love af 1920.

Men den højtærede Kirkeminister synes mig at gøre mere ud af dette, at anvende langt større Midler end nødvendigt til det, han vel vil føle sig tilfredsstillt med som Forening og som den Forening, han i særlig Grad er med til at gennemføre. Han bruger langt større Midler dertil, end jeg synes var nødvendigt eller blot ønskeligt: Nedsættelsen af et stort kirkeligt Udvalg, en Slags Kirkekommission Nr. 2 i Rækken i den nyere Tid, og denne Betænkning, vi har faaet derfra, og om hvilken jeg maa sige, at noget stort, rigt aandeligt Udbytte faar man ikke ved at læse den. Det bedste, jeg finder i den, er nogle klare, skarpe, kortfattede Mindretalsbemærkninger, blandt hvis Ophavsmænd jeg til min store Glæde paa en Række vigtige Punkter finder den højtærede nuværende Undervisningsminister,